

Warszawa, 17 kwietnia 2019 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-II.431.8.2019

**Pani
Ewa Teresa Romek
tłumacz przysięgły języka francuskiego
ul. Klaudyny 32/52
01-684 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – starszy inspektor wojewódzki oraz Marta Pulkowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły 15 marca 2019 r. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 15 marca 2019 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 26 marca 2019 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie papierowej i obejmowało 178 wpisów, w tym 1 tłumaczenie wykonane na żądanie sądu. Kontroli poddano

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505, z późn. zm.).

177 wpisów² – w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium, w tym 1 wpis – w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz sądu.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego, w okresie objętym kontrolą nie miały miejsca przypadki odmowy wykonania tłumaczenia na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata³ oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:
 - daty przyjęcia zlecenia⁴ – w 2 wpisach (z 2018 r. lp.: 140, 141),
 - nazwy dokumentu – w 3 wpisach (z 2018 r. lp.: 19, 20, 65). Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z 25 marca 2019 r. *„Pozycja 65: istotnie, w rubryce Nazwa dokumentu figuruje osoba, która go sporządziła. Dokument nie posiadał nazwy”. „(...) po sprawdzeniu w komputerze: dokument bez nazwy (...)”*. Jednakże w przedstawionym do kontroli repertorium brak odnotowania ww. danych we wpisie 65.
- Zgodnie ze Stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, przedstawionym w piśmie z 10 grudnia 2012 r. „Jeśli nazwa dokumentu (np. skrócony odpis aktu urodzenia, dyplom ukończenia studiów wyższych) w ogóle nie występuje, co ma miejsce zwłaszcza w dokumentach obcojęzycznych, należy wpisać rodzaj dokumentu, określając go według własnego uznania (np. świadectwo szkolne, zaświadczenie)”.
- daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie – w 27 wpisach (z 2018 r. lp.: 14, 24, 26, 32, 33, 41, 46, 47, 54, 59, 62, 63, 65, 69, 78, 79, 87, 93, 104, 106, 110, 111, 142; z 2019 r. lp.: 10, 14, 15, 18). Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego

² Odstąpiono od kontroli wpisu 64 z 2018 r., gdyż zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego *„zleceniodawca poinformował, że klient ezygnuje z tłumaczenia dokumentu. Wpisałam cenę, która została wcześniej ustalona, w chwili wpisywania dokumentów do repertorium, a nie ich zwrotu”*.

³ Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.mazowieckie.pl, w zakładce Ogłoszenia – Archiwalne Ogłoszenia, podzakładce Informacje dla tłumaczy przysięgłych.

⁴ Zgodnie ze Stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości (dalej Stanowisko), przedstawionym w piśmie z 10 grudnia 2012 r., udostępnionym na stronie internetowej www.mazowieckie.pl, w zakładce Ogłoszenia-Ogłoszenia Archiwalne, podzakładce Informacje dla tłumaczy przysięgłych, rubryka data przyjęcia zlecenia: *„(...) powinny być podane cyframi arabskimi w pełnej formie, tj., z uwzględnieniem dnia, miesiąca i roku”*.

z 25 marca 2019 r. „Lp. 65 po sprawdzeniu w komputerze: dokument (...) z datą 07/05/2013”. Jednakże w przedstawionym do kontroli repertorium brak odnotowania ww. danych we wpisie 65.

- oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie – w 99 wpisach (z 2018 r. lp.: 2, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 43, 44, 45, 48, 49, 54, 55, 58, 59, 60, 62, 63, 65, 66, 68, 69, 73, 74, 78, 79, 81, 82, 86, 87, 88, 89, 93, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 110, 111, 112, 113, 116, 117, 118, 121, 122, 124, 126, 130, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 148, 150, 151, 152, 153; z 2019 r. lp.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 23).

Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z 25 marca 2019 r. „Lp. 65 po sprawdzeniu w komputerze: dokument (...) bez nr (...)”. Jednakże w przedstawionym do kontroli repertorium brak odnotowania ww. danych we wpisie 65.

W myśl stanowiska Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, przedstawionym w piśmie z 10 grudnia 2012 r. „W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”.

- uwag o formie tłumaczonego dokumentu – w 13 wpisach (z 2018 r. lp.: 29, 30, 55, 56, 57, 58, 59, 69, 70, 105, 106, 132, 143). Zgodnie z ww. Stanowiskiem rubryka uwagi o rodzaju, formie i stanie dokumentu: „Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.). Natomiast rubryka ta nie wymaga oczywiście wpisu w przypadku tłumaczenia ustnego”.
 - języka, w którym sporządzono dokument⁵ – w 1 wpisie (z 2018 r. lp. 84),
 - osoby lub instytucji, która sporządziła dokument⁶ – w 1 wpisie (z 2018 r. lp.: 57),
 - rodzaju wykonanej czynności – w 3 wpisach (z 2018 r. lp.: 86, 90 ; z 2019 r. lp. 25),
 - języka tłumaczenia – w 6 wpisach (z 2018 r. lp.: 35, 36, 37, 90, 105; z 2019 r. lp. 25).
- Zgodnie z przywoływanym stanowiskiem: „Rubryka „Rodzaj wykonanej czynności i język tłumaczenia”. Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...),

⁵ Zgodnie z przywołanym stanowiskiem: „Poprawny wpis w tej rubryce powinien zawierać każdorazowo co najmniej skróconą nazwę danego języka, nawet jeśli tłumacz ma uprawnienia do tłumaczenia tylko na jeden język obcy i z tego języka.”

⁶ W myśl ww. stanowiska „poprawny wpis w tej rubryce nie wymaga odnotowania adresu ww. osoby lub instytucji. W przypadku występowania kilku osób lub instytucji sporządzających : dokument wystarczy wymienić jedną z nich, najlepiej merytorycznie najważniejszą”

tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z język [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)”.

- liczby stron tłumaczenia⁷ – w 6 wpisach (z 2018 r. lp.: 56, 57, 58, 59, 88, 89),
- liczby sporządzonych egzemplarzy⁸ – w 7 wpisach (z 2018 r. lp.: 56, 57, 58, 59, 63, 88, 89),
- czasu trwania tłumaczenia ustnego⁹ – w 4 wpisach (z 2018 r. lp.: 27, 28, 90, 108),

czym naruszono wymogi art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

2. Pobranie w poddanym kontroli przypadku (z 2018 r. lp. 15) wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego w wysokości niezgodnej z ustaloną na podstawie stawki, określonej w rozporządzeniu w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego¹⁰, tj.: niższego o 0,09 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 6 ww. rozporządzenia. Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z 25 marca 2019 r. *„kwota została zaokrąglona do pełnych złotych zamiast do pełnych groszy”*. Na podstawie § 7 ww. rozporządzenia *„Należne kwoty wynagrodzenia, o których mowa w § 2 ust. 2, § 3-5 oraz § 6 ust. 1, podlegają zaokrągleniu do pełnych groszy (...)”*.

Ponadto stwierdzono w repertorium:

- niekompletne odnotowanie informacji określonych w art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, w zakresie daty przyjęcia zlecenia oraz daty zwrotu dokumentu: w rubryce *data przyjęcia zlecenia* (we wpisach z 2018 r. lp.: 2, 3, 4, 5, 9, 10, 22, 24, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 53, 54, 55, 59, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 88, 89, 91, 92, 93, 101, 102, 103, 104, 109, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 132, 133, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 153; z 2019 r. lp.: 17, 18) oraz w rubryce *zwrot dokumentu wraz z tłumaczeniem* (we wpisach z 2018 r. lp.: 38, 39, 49, 50, 54, 58, 59, 60, 70, 76, 80, 85, 101-104, 149-152; z 2019 r. lp.: 9, 10, 17) wskazano jedynie dzień i miesiąc, natomiast nie wskazano roku.

W myśl Stanowiska: *„Zarówno data zlecenia, jak i data zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem, powinny być podane cyframi arabskimi w pełnej formie,*

⁷ Ww. stanowisku stwierdzono: Rubryka „Liczba stron tłumaczenia”. Wpis ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego bez podawania liczby znaków na stronie obliczeniowej, ponieważ objętość strony nie i podlega kontroli wojewody ze względu na brak dostępu do wykonanych i tłumaczeń, których TP nie ma obowiązku przechowywania i okazywania”.

⁸ Zgodnie z ww. stanowiskiem: Rubryka „Liczba sporządzonych egzemplarzy, liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (kiedyś traktowany jako oryginał) (...)”.

⁹ W myśl stanowiska „Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia”: „(...) obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno budzić wątpliwości, np. „07.08.12 Sąd Rej. dla dzielnicy Warszawa-Wola, 2 godz.” „Zakres” tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp.”.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz.131, z późn. zm.).

tj. z uwzględnieniem dnia, miesiąca i roku, przy czym data zwrotu nie musi być zgodnie z ustawą poświadczona podpisem zleceniodawcy”.

- niezachowanie kolejności wpisów, tj. w 2018 r. po pozycji 124 nadano kolejnemu wpisowi ponownie numer 124. Zgodnie z wyjaśnieniem z 25 marca 2019 r. *„Pozycja 124 została nadana dwukrotnie – omyłkowo”.*
- w przypadku wpisów (z 2018 r. lp.: 1, 2, 8, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 33, 34, 35, 36, 37, 51, 52, 55, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 73, 77, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 87, 88, 96, 101, 107, 115, 116, 120, 121, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143; z 2019 r. lp.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24) dane w rubrykach *nazwa, data i oznaczenie dokumentu i/lub osoba i instytucja która sporządziła dokument* nie zostały odnotowane w języku polskim. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z 25 marca 2019 r. *„Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (tekst jednolity) mówi w Art. 17. 1.: „Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.” Nie precyzuje jednak, że nazwa dokumentu oraz instytucja, która go sporządziła powinna być wpisana w tłumaczeniu na jęz. polski. W języku polskim opisywałam każdorazowo rodzaj wykonanej czynności, sądząc, że wersja oryg. nazwy i osoby/instytucji sporządzającej dokument jest właściwa”.*
Jednakże w myśl § 21 Kodeksu Tłumacza Przysięgłego Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPiS z 2018 r. *„Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, stosując przeznaczone do tego celu druki (...). Wpisy dokonywane są w języku polskim”.* Zgodnie ze Stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, przedstawionym w piśmie z 10 grudnia 2012 tym *„Należy jednak pamiętać, iż tłumacz przysięgły prowadząc repertorium, niezależnie w jakiej formie (papierowej lub elektronicznej), powinien uczynić zadość obowiązкови wynikającemu z art. 17 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego i podjąć takie działania w zakresie jego prowadzenia, które umożliwi uprawnionemu organowi dokonanie w każdym czasie kontroli jego repertorium”.*
- w przypadku wpisów dotyczących tłumaczeń ustnych część danych odnotowano w rubrykach dotyczących *„opisu tłumaczenia ustnego”* a pozostałą odnotowywano w rubryce *„opis tłumaczonego dokumentu”.* Zgodnie z ww. Stanowiskiem rubryki *„Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia: „(...) obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno*

budzić wątpliwości, np. „07.08.12 Sąd Rej. dla dzielnicy Warszawa-Wola, 2 godz.” „Zakres” tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp.”.

Z uwagi na brak odnotowywania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, przy jednoczesnym przypadku nieprawidłowego pobrania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, w szczególności do:

1. Odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:
 - daty przyjęcia zlecenia,
 - nazwy dokumentu,
 - daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie,
 - oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie,
 - uwag o formie tłumaczonego dokumentu,
 - języka, w którym sporządzono dokument,
 - osoby lub instytucji, która sporządziła dokument,
 - rodzaju wykonanej czynności,
 - języka tłumaczenia,
 - liczby stron tłumaczenia,
 - liczby sporządzonych egzemplarzy,
 - czasu trwania tłumaczenia ustnego.
2. Ustalania wysokości wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonywane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, z zastosowaniem stawki zgodnej z określoną w rozporządzeniu w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Ponadto wskazuję na zasadność:

- kompletnego odnotowywania informacji określonych w art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, w zakresie daty przyjęcia zlecenia i daty zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem, tj. z uwzględnieniem dnia, miesiąca i roku,
- zachowania kolejności wpisów w prowadzonym repertorium,
- odnotowywania w repertorium wszystkich danych w języku polskim,
- wpisywania danych w zakresie tłumaczeń ustnych w kolumnach dotyczących „opisu tłumaczenia ustnego” a nie w kolumnach „opis tłumaczonego dokumentu”.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia oraz wniosku pokontrolnego.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Jarosław Szajner
Dyrektor Generalny
Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
w Warszawie